

Sygn. akt: I C 161/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Juliusz Ciejek
Protokolant:	p. o. sekr. sądowy Natalia Anielska

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2014 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa (...)w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 165.637 zł 39 gr (sto sześćdziesiąt pięć tysięcy sześćset trzydzieści siedem złotych trzydzieści dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 2 września 2013 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5.688 zł (pięć tysięcy sześćset osiemdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu

UZASADNIENIE

Powód (...)z siedzibą w W.wniósł w dniu (...) przeciwko M. K.pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zapłatę na jego rzecz kwoty 165.637,39 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że wystawił wyciąg, w którym stwierdza się, że pozwana posiada wymagalne zadłużenie z tytułu zawartej między stronami umowy pożyczki w łącznej wysokości 165.637,39 złotych. Wyciąg został wystawiony po uprzednim wezwaniu pozwanej do dobrowolnej zapłaty. Na dochodzoną pozwem kwotę składają się: kwota niespłaconego kapitału w wysokości 101.641,15 złotych, odsetki umowne w wysokości 5.286,87 złotych, odsetki od zobowiązania przeterminowanego w wysokości 58.694,37 złotych, opłaty umowne w wysokości 15 złotych (k. 3-4).

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym wydanym przez Referendarza Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)w dniu (...)w sprawie (...)(...)nakazano pozwanej, aby zapłaciła na rzecz powoda kwotę 165.637,39 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia (...) do dnia zapłaty oraz kwotę 5.174,09 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (k. 4v.).

W ustawowym terminie pozwana wniosła sprzeciw, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zawarła zarzut przedawnienia roszczenia o zapłatę. W uzasadnieniu sprzeciwu podniosła, iż nie otrzymała od powoda wezwania do spłaty zadłużenia z tytułu łączącej strony umowy pożyczki (k. 6-7).

Postanowieniem z dnia (...) stwierdzono skuteczne wniesienie sprzeciwu i przekazano sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Olsztynie (k. 9).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Umową z dnia (...) nr (...), powód (...) z siedzibą w W. udzielił pozwanej M. K. kredytu w wysokości 102.998,67 złotych. Pozwana zobowiązała się go spłacić wraz z odsetkami w 120 równych ratach płatnych do 31 dnia każdego miesiąca na zasadach i warunkach określonych w umowie. Udzielony przez powoda kredyt miał być przeznaczony w pierwszej kolejności na spłatę innych zobowiązań pozwanej. Pozwana zobowiązała się dokonywać spłat kapitałowo-odsetkowych zgodnie z terminami i wysokością określoną w doręczonym harmonogramie spłat.

Zgodnie z (...) powyższej umowy, jeżeli kredytobiorca zalega ze spłatą dwóch kolejnych rat kredytu, bank pisemnie wzywa kredytobiorcę do zapłaty, a gdy należności nie zostaną uregulowane w terminie 7 dni od daty odbioru wezwania do zapłaty, bank ma prawo wypowiedzieć umowę. Od następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia całe zobowiązanie z tytułu udzielonego kredytu staje się wymagalne i traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane. Stosownie do (...) umowy odsetki od zadłużenia przeterminowanego są naliczane od dnia, w którym spłata należności miała nastąpić do dnia poprzedzającego jego spłatę. Oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego jest zmienne i nie wyższe niż wysokość odsetek maksymalnych.

(dowód: umowa kredytu, k. 21-23v.)

Pismem z dnia (...) powód zawiadomił pozwaną, że z uwagi na niedotrzymanie warunków umowy oraz utrzymujące się zaległości w spłacie zobowiązania kredytowego, które według stanu na dzień sporządzenia pisma wynosi 4.483 złotych, wypowiada umowę z dnia (...) z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia odebrania pisma. Poinformował jednocześnie, że wypowiedzenie ma charakter warunkowy i jeśli do końca okresu wypowiedzenia zostanie dokonana spłata wszelkich wymagalnych zadłużeń z tytułu umowy kredytu, tj. kapitału powiększonego o należne odsetki, opłaty i koszty naliczone do dnia zapłaty, wypowiedzenie stanie się nieskuteczne, chyba że pozwana nie wyrazi zgody na cofnięcie wypowiedzenia, co oznaczać będzie, że umowa zostanie rozwiązana po upływie kresu wypowiedzenia.

(dowód: pismo z dnia (...), k. 26)

Powyższe pismo zostało odebrane osobiście przez pozwaną w dniu (...)

(dowód: potwierdzenie odbioru, k. 27)

W określonym 30-dniowym terminie pozwana nie dokonała spłaty zadłużenia i w związku z upływem okresu wypowiedzenia umowa kredytu została rozwiązana.

(bezsporne)

Pismem z dnia (...) powód wezwał pozwaną do zapłaty na jego rzecz kwoty 164.701,72 złotych, w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania.

(dowód: pismo z dnia (...), k. 17)

Pismo to zostało dwukrotnie awizowane na adres pozwanej, pod którym odebrała wcześniej oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu.

(dowód: koperta, k. 18)

Wobec braku spłaty zaległości wynikających z umowy kredytu w dniu (...) powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych, stwierdzając, że pozwana posiada wymagalne zadłużenie w wysokości 165.637,39 złotych, na które składają się: kwota

niespłaconego kapitału w wysokości 101.641,15 złotych, odsetki umowne w wysokości 5.286,87 złotych, odsetki od zobowiązania przeterminowanego w wysokości 58.694,37 złotych oraz opłaty umowne w wysokości 15 złotych.

(dowód: wyciąg nr (...), k. 16)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle ustalonych okoliczności faktycznych sprawy powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Poza sporem w niniejszym postępowaniu pozostawał fakt, że pozwana zaciągnęła kredyt w pozwanym banku i go nie spłaciła. Niemniej jednak w toku procesu podnosiła, że nie otrzymała przedsądowego wezwania do zapłaty, a w czasie, kiedy wezwanie do zapłaty miało być do niej skierowane, nie przebywała w domu. Nadto zgłosiła zarzut przedawnienia roszczenia z tytułu umowy kredytu, przy czym szerzej nie uzasadniła w sprzeciwie stanowiska w tym zakresie.

Z przedstawionej przez stronę powodową umowy kredytowej wynika, że powodowy bank jest uprawniony do wypowiedzenia umowy w przypadku, gdy kredytobiorca zalega ze spłatą dwóch kolejnych rat kredytu i mimo wezwania do zapłaty w terminie 7 dni od daty odbioru wezwania nie ureguluje należności ((...) umowy). Od następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia całe zobowiązanie się z tytułu udzielonego kredytu staje się wymagalne i jest traktowane jako zadłużenie przeterminowane.

Pismem z dnia (...)powód wypowiedział umowę kredytową z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, podając, że przyczyną wypowiedzenia są zaległości w spłacie zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu. Pismo zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu zostało doręczone osobiście pozwanej w dniu (...), co bezsprzecznie wynika ze zwrotnego poświadczenia odbioru znajdującego się na k. 27 akt sprawy. Okoliczność tę ostatecznie przyznała także pozwana, wskazując na rozprawie w dniu (...), że rzeczywiście potwierdziła odbiór pisma w dniu (...).Wprawdzie wypowiedzenie to miało charakter warunkowy (spłata do końca okresu wypowiedzenia całego wymagalnego zadłużenia obejmującego kapitał kredytu powiększony o należne bankowi odsetki, opłaty i koszty naliczone do dnia zapłaty miała czynić wypowiedzenie nieskutecznym), to jednak pozwana nie zaprzeczała na rozprawie w dniu (...), że kredytu nie spłaciła. W tych warunkach wszelkie wymagania przewidziane w (...)umowy z dnia (...)zostały spełnione, skutkując złożeniem w pełni skutecznego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytowej. Tym samym po upływie wskazanego w powyższym piśmie okresu wypowiedzenia, tj. z dniem (...) doszło do rozwiązania umowy kredytu.

Nie można też zgodzić się ze stanowiskiem strony powodowej, że roszczenie powodowego banku o zwrot udzielonego kredytu wraz z należnymi odsetkami umownymi, odsetkami od przeterminowanego zobowiązania i innymi kosztami uległo przedawnieniu. Owszem – zgodnie z art. 118 k.c. – termin przedawnienia roszczenia związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata, jednakże w realiach niniejszej sprawy termin ten jeszcze nie upłynął. Termin przedawnienia roszczenia z tytułu umowy kredytu lub pożyczki zaczyna biec od momentu skutecznego wypowiedzenia umowy czy też upływu okresu wypowiedzenia albo od upływu okresu, na jaki umowa została zawarta. W niniejszej sprawie wymagalności roszczenia nie można utożsamiać ani z datą zawarcia umowy kredytu (można się domyślać, że z tym momentem pozwana wiąże początek biegu przedawnienia) ani z datą spełnienia świadczenia.

Przepis art. 120 k.c. wprowadza ogólną regułę ustalania początku biegu terminu przedawnienia, zgodnie z którą bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia wymagalności roszczenia. Wymagalność roszczenia należy rozumieć jako stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Początek wymagalności nie da się ująć w jedną regułę obowiązującą dla wszystkich stosunków prawnych, bowiem wymagalność jest zależna od charakteru i właściwości zobowiązania. Stan wymagalności roszczenia powstaje w chwili, w której uprawniony może rozpocząć przymusową realizację, a więc wtedy gdy dłużnikowi w stosunku do tego roszczenia nie będą służyły żadne zarzuty dylatoryjne lub peramptoryjne, a powództwo o zarządzanie tego świadczenia nie będzie przedwczesne (tak R. Klimek, Dyskusyjne problemy przedawnienia roszczeń, KPP 2006, z. 3, s. 649). Podobnie wymagalność roszczenia definiuje Sąd Najwyższy, który stwierdził, że roszczenie staje się wymagalne wówczas, kiedy

wierzyciel może skutecznie żądać od dłużnika zadośćuczynienia jego roszczeniu (zob. wyrok z dnia 12 lutego 1991r., sygn. akt III CRN 500/90, OSN 1992, nr 7-8, poz. 137).

Dlatego też należy podzielić pogląd powoda, że początek biegu przedawnienia w niniejszym przypadku należy wiązać z datą skutecznego złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu i upływem wskazanego w nim 30-dniowego okresu wypowiedzenia, co nastąpiło z dniem (...)Oznacza to, że roszczenie powoda z tytułu udzielonego kredytu mogłoby się przedawnić po upływie trzech lat, a więc z dniem (...), jednakże, co jest bardzo istotne, przed upływem tego terminu w dniu (...) powód złożył pozew o zapłatę, a jest to czynność przedsięwzięta bezpośrednio przed sądem w celu dochodzenia i zaspokojenia roszczenia, która zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przerywa bieg przedawnienia.

Z przyczyn, o których była mowa wyżej, z punktu wymagalności roszczenia powoda wynikającego z umowy kredytu nie ma znaczenia skuteczne doręczenie pozwanej wezwania do zapłaty i na pewno to wezwanie nie warunkuje możliwości dochodzenia wierzytelności na drodze postępowania sądowego. Wymagalność roszczenia jest tutaj powiązana ze skutecznym wypowiedzeniem umowy kredytowej, a to oświadczenie zostało pozwanej doręczone.

W tych okolicznościach Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda całą dochodzoną pozewem kwotę na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe.

Sąd orzekł o odsetkach na podstawie art. 481 § 1 k.c. i art. 482 § 1 k.c., zasądzając je zgodnie z żądaniem pozwu od daty wytoczenia powództwa, tj. od dnia (...)Stosownie do zapisów umowy kredytowej z upływem okresu wypowiedzenia całe zobowiązanie z tytułu udzielonego kredytu stawało się wymagalne i traktowane było jako zadłużenie przeterminowane, a odsetki od zadłużenia przeterminowanego zostały naliczone od dnia, w którym spłata należności miała nastąpić do dnia poprzedzającego zapłatę ((...)oraz (...) umowy).

Niewątpliwie powód był także uprawniony do dochodzenia odsetek od zaległych odsetek, zgodnie z treścią art. 482 § 1 k.c. Stosownie do przywołanego przepisu zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 maja 1994r. (sygn. akt III CZP 70/94, OSNCP 1994, nr 11, poz. 220, Wokanda 1994, nr 9, s. 6), samo pozwanie o odsetki zaległe – a więc o odsetki za opóźnienie w zapłacie określonej sumy pieniężnej – nie daje jeszcze podstawy do stosowania procentu składanego od dnia złożenia pozwu. W konsekwencji żądanie pozwu musi objąć także odsetki od odsetek i dopiero ten moment otwiera możliwość obliczania odsetek od nowej, podwyższonej wysokości.

Powołany przepis art. 482 § 1 k.c. dawał powodowi możliwość domagania się zapłaty skapitalizowanych odsetek naliczonych za okres do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu (tak wyliczona kwota odsetek składała się na żądanie zapłaty), a następnie żądania odsetek od zaległych odsetek od momentu wytoczenia o nie powództwa (vide: pkt I sentencji wyroku).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., stosownie do wyniku sprawy. Pozwana jako przegrywająca sprawę w całości jest obowiązana do zwrotu stronie powodowej całości poniesionych przez nią kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Do kosztów tych zaliczono: uiszczoną w elektronicznym postępowaniu upominawczym opłatę sądową od pozwu w wysokości 2.071 złotych, koszt zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 złotych oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa (vide: pkt II sentencji wyroku).